

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

793. MEDDELELSE

NR. 29. 10. NOVEMBER 1966

A. Forsøgsresultater

Sorter af lave marværter til friskforbrug

Langt den overvejende del af den erhvervsmæssige dyrkning af grønne ærter sker i dag som kontraktavl til konserverindustrien, hvor ærterne efter tærskning og videre behandling oparbejdes til en dåsekonserveret eller dybfrossen vare.

Nye sortsforsøg med lave marværter blev efter turnusplanen påbegyndt i 1960 og foretages nu kontinuerligt ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur. Som følge af foranstående blev den forsøgsmæssige behandling af ærterne ændret i forhold til tidligere afholdte sortsforsøg. Det vil sige, at ærterne nu eengangshøstes ved så vidt muligt samme modenhedsgrad bestemt af ærternes hårdhed (tenderometertal 110). Ved behandling af hele plantemassen i specielt byggede forsøgstærskværker, der arbejder efter samme princip som de store vinere på fabrikkerne, skilles de grønne ærter fra bælgene som ved håndbælgning. Derefter sorteres ærterne i fire størrelser, og der udtages prøver af hver enkelt størrelse. Efter skylning og blanchering dybfryses prøverne, og senere foretages en kvalitetsbedømmelse med hensyn til blandt andet farve og smag. Ærterne behandles således stort set på samme måde som ved konserver- og fryseindustrien.

Forsøgene blev udført på ret svær lerjord ved Blangstedgaard, på sandmuldet jord ved Spangsbjerg, og fra 1965 som udstationeret forsøg på god, dyb sandmuld ved Aasum. På grund af haglskade i begyndelsen af juni måtte forsøget ved Spangsbjerg i 1963 delvis kasseres, kun bedømmelsen af egenskaber upåvirket af haglskaden indgår i vurderingen.

Resultaterne fra disse forsøg er offentliggjort i meddelelse nr. 714 og 770.

Der vil imidlertid stadig være et vist behov for ærter til friskforbrug, hovedsagelig dyrket i private haver. Da de krav, der stilles til en ærtesort, i ret vid udstrækning er de samme, enten den dyrkes til det ene eller det andet formål, er det muligt ud fra forsøgsresultaterne at anerkende nogle af sorterne som særlig egnede til dyrkning til friskforbrug. Disse vedføjles S 66 til sortsnavnet.

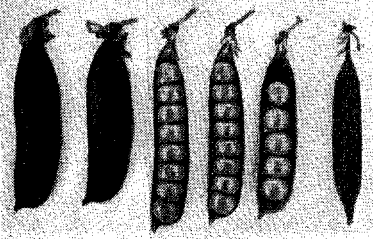
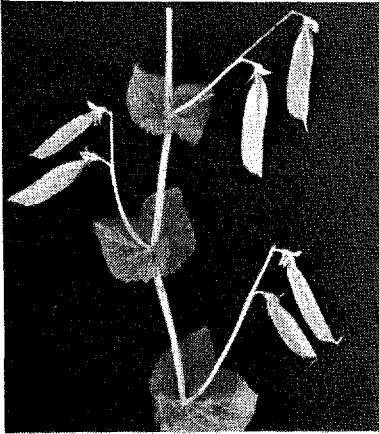
I omstående tabel, hvor de anerkendte sorter er opført efter tidlighed, er angivet resultaterne fra 6 forsøg omfattende blandt andet udbytte af grønne ærter og kvalitetsbedømmelsen. Endvidere er angivet antal dage fra såning til høst, ved flegangsplukning vil de første bælg dog være tjenlige ca. en uge tidligere end det i tabellen angivne tidsrum.

Beskrivelse af sorterne

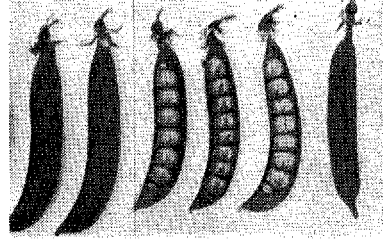
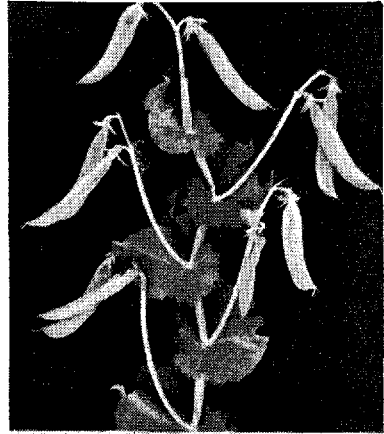
Lbnr. 18. Freezer 69, S 66. Indkøbt fra fa. Asgrow, U.S.A.

Meget tidlig, giver et stort og sikkert udbytte. Den er storfrøet, frøene mørkegrønne af god kvalitet.

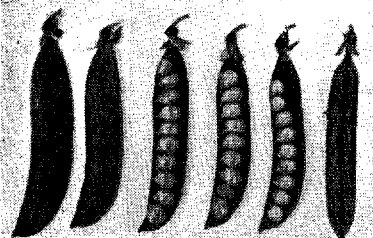
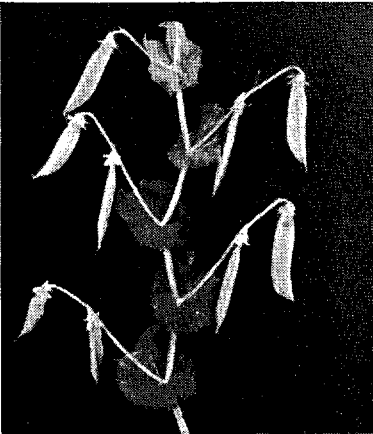
Kraftigvoksende, stænglerne ret kraftige, lidt bløde. Småbladene middelstore, 4—6 koblede, grønne til lysegrønne. Bælgene store 8—9 cm, rette til svagt buede, ovale til runde med stump afslutning, grønne, ikke stærkt fyldte, meget let at bælg.

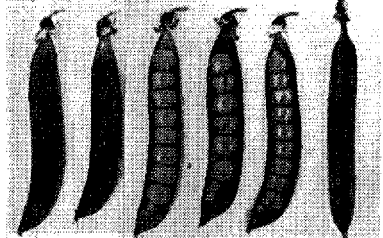
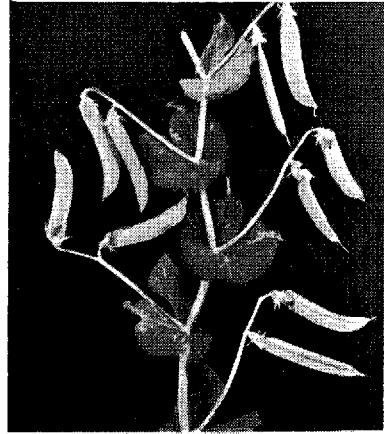
Freezer 69, S 66

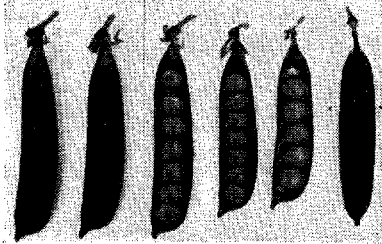
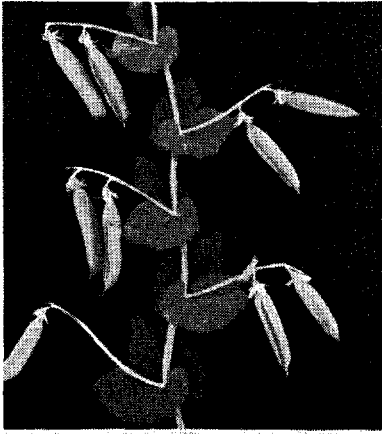
Bonita, Hunderup S 66

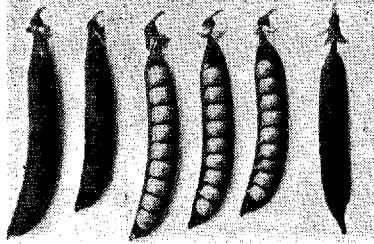
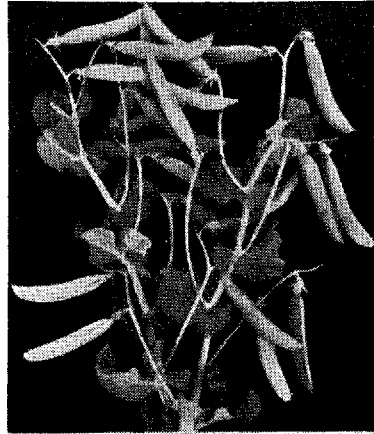
Beta, S 66

Safir, Toftø S 66

Dark Skinned Perfection, S 66

Disko, Hunderup S 66

Lbnr. 29. Bonita, Hunderup S 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Tidlig, giver et stort udbytte. Frøene middelstore af god kvalitet.

Middelkraftig, ret tykke stængler, opretvoksende. Småbladene middelstore, lysegrønne, 4—6 koblede. Bælgene store 8—9 cm, krumme, ovale, spidse, lysegrønne. Bælgene, der udvikles over forholdsvis kort periode, sidder ret koncentreret i toppen af planten, med 2 eller 3, oftest 2 bælg på ret korte stilke.

Lbnr. 1. Beta, S 66. Indkøbt fra fa. A. Hansens Amagerfrø, Kastrup. Tidl. anerkendt som Beta, S 53.

Middeltidlig, giver et stort udbytte. Frøene store, lidt lysegrønne, af god kvalitet ved rettidig plukning.

Middelkraftig, opretvoksende. Småbladene middelstore, lysegrønne, oftest 6 koblede. Bælgene store 8—9 cm, buede, ovale, spidse, grønne til lysegrønne.

Lbnr. 2. Safir, Toftø S 66. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning. Tidligere anerkendt som Safir, Toftø S 53.

Middeltidlig, udbyttet stort, især på kraftig jord. Frøene ret små, af god kvalitet.

Kraftigvoksende, opret, med ret stive stængler. Småbladene middelstore, mørkegrønne, 4—6 koblede. Bælgene ret store 8—9 cm, buede til krumme, ovale til runde, spidse, mørkegrønne, godt fyldte.

Lbnr. 6. Dark Skinned Perfection, S 66. Indkøbt fra fa. Asgrow, U.S.A.

Sildig, meget stort og sikkert udbytte. Frøene meget store, mørkegrønne af god kvalitet.

Kraftigvoksende, med kraftige, noget bløde stængler. Småbladene ret store, 4—6 koblede, grønne. Bælgene store 8 cm, rette til svagt buede, runde til ovale med stump afslutning, grønne, ikke stærkt fyldte, meget let at bælg.

Lbnr. 30. Disko, Hunderup S 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Meget sildig, stort udbytte. Frøene store, mørkegrønne, af god kvalitet.

Kraftigvoksende, tykke stængler. Småbladene middelstore, 4 koblede, mørkegrønne til grønne. Bælgene store 8—9 cm, buede til krumme, ovale til runde, spidse, mørkegrønne. Bælgene, der udvikles over forholdsvis kort periode, sidder ret koncentreret i toppen af planten, oftest med 2 bælg på ret korte stilke.

Lave marvæarter 1963—65. 6 forsøg

Lbnr. og navn	Udbytte af grønne ærter ved samme modenhedsgrad, eengangshøst kg/a								Antal dage fra såning til høst	Plante- højde cm	farve 10 = mørkegrøn	Karakterer 0—10					
	Blangstedgaard			Spangsbjerg		Åsum		frosne ærter				planter					
	1963	1964	1965	1964	1965	1965	gns. 5 forsøg kg/a	fht.				smag 10 = bedst	konsi- stens 10 = bedst	ens- artet- hed i stør- relse 10 = mest ensar.	op- ret- hed 10 = mest opret	vækst- kraft 10 = mest kraftigt	
18. Freezer 69, S 66	74	78	72	73	72	75	74	97	89	107	7,1	7,2	7,2	7,8	5,2	9,6	
29. Bonita, Hunderup S 66 ..	—	83	76	80	51	76	73	96	93	75	6,8	7,5	7,9	8,0	8,8	7,3	
1. Beta, S 66	92	88	64	56	72	73	71	94	97	85	5,7	7,2	7,1	6,7	8,6	6,6	
2. Safir, Toftø S 66	80	97	71	48	63	82	72	95	98	100	6,0	7,6	8,1	7,5	8,4	7,2	
6. Dark Skinned Perfection, S 66	88	96	81	62	85	93	83	109	100	112	7,3	7,6	8,0	7,4	5,8	8,8	
30. Disko, Hunderup S 66...	—	101	92	67	76	79	83	109	107	87	7,2	7,9	8,0	7,8	7,5	7,8	
Gennemsnit							76	100									

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kølighedsvej 26, København V, post-giro 2299, tlf. (01) 350614. Abonnementsprisen er 6,00 kr. årlig. Adresseændring bedes meddele bladets ekspedition. Trykt i 16.000 eksemplarer.